

امام حسن (ع)

در اخبار و احادیث اهل سنت

(براساس منابع اهل تسنن)

www.ketab.ir

نامیق صفی زاده

(بوره کھی)

سرشناسه	: صفی زاده، نامیق، ۱۳۴۰ -
عنوان و نام پدیدآور	: امام حسن در اخبار و احادیث اهل سنت / نامیق صفی زاده (بوره کیهی)
مشخصات نشر	: تهران: بوره کیهی (مرکز نشر پژوهشهای ایران شناسی، ۱۳۸۶.
مشخصات ظاهری	: ۱۴۲ ص.
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۷۸۴۹-۴۳-۹
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه به صورت زیر نویس.
موضوع	: حسن بن علی (ع)، امام دوم، ۳-۵۰ هـ - احادیث اهل سنت.
موضوع	: حسن بن علی (ع)، امام دوم، ۳-۵۰ هـ - فضایل، احادیث.
موضوع	: شعر مذهبی کردی - قرن ۱۴.
رده بندی کنگره	: ط ۲، ص ۳۷/۲۵ BP
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۹۰۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۱۰۳۵۷۷

نام کتاب: امام حسن (ع) - در اخبار و احادیث اهل سنت

نام مؤلف: نامیق صفی زاده (بوره کیهی)

حروفچین: واحد چاپ و تکثیر سازمان انتشارات

لیتوگرافی: تارنگ

چاپ: صدرا

نوبت چاپ: اول

تیراژ: 10000

سال چاپ: 1386

ناشر:

ISBN: ۹۷۸-۹۶۴-۷۸۴۹-۴۳-۹

شابک - ۱۳: ۹۷۸-۹۶۴-۷۸۴۹-۴۳-۹

۱۵۸۷۵-۳۱۷۱

نشانی مؤلف: تهران: صندوق پستی -

Info @ Bourakaly. Com

پست الکترونیکی

چاپ این اثر بدون مجوز مؤلف ممنوع و قابل پی گرد قانونی است.

۷.....	اشاره
۱۰.....	امام حسن
۱۱.....	ذکر شمه‌یی از اخبار و سرگذشت امام حسن
۱۵.....	اختلاف با معاویه و کناره‌گیری از خلافت
۱۷.....	صفات امام حسن و شهادت وی
۱۸.....	بیعت با امام حسن (ع)
۲۹.....	بیعت
۳۰.....	یاد چند رویداد
۳۲.....	واگذاری خلافت به معاویه
۳۶.....	آشتی معاویه با قیس بن یزید
۳۸.....	شورش خارجیان در برابر معاویه
۳۹.....	شورش حوثره بن وداع
۴۰.....	شورش فوره بن نوفل و کشته شدن او
۴۱.....	درگذشت حسن بن علی بن ابی‌طالب
۴۱.....	ذکر محلی از حال امام ثانی حسن بن علی المرتضی
۴۳.....	گفتار در بیان خلافت و امامت آن مهر سپهر کرامت
۴۸.....	ذکر شمه‌یی از مناقب و فضایل امام ابی محمد الحسن
۵۲.....	ذکر کیفیت انتقال امام حسن به حواری مغفرت کریم ذوالمنن
۵۶.....	ذکر اولاد امجاد امام حسن (رض)
۵۸.....	سخن از بیعت حسن بن علی (ع)
۶۱.....	سخن از حوادث سال چهل و یکم
۶۲.....	سخن از صلح معاویه و قیس

- رسیدن نامه‌ی عبدالله بن عباس از بصره به امیرالمؤمنین حسن(ع)..... ٦٤
- جنگی که مقدمه‌ی صلح بین امام حسن(ع) و معاویه شد..... ٧٠
- ذکر مصالحه‌ی امام حسن(رض) با معاویه..... ٧٣
- قصه‌ی اهل بصره و خلافت ایشان با معاویه..... ٨٢
- زیاد بن ابیه و برادری معاویه..... ٨٣
- ارکان صلح با معاویه..... ٨٤
- فضائل امام حسن(ع) در احادیث اهل سنت..... ٨٧
- فضال الامام حسن (رض) من الصاح الستة..... ٩٦
- الفضائل المشتركة بین الحسن و الحسين..... ١٠٢
- نریه‌ی دختر..... ١٤٠
- حسه‌ن و حوسه‌ین..... ١٤٦

اشاره

به نام خداوند جان و خرد

دوره‌ی بعد از سلسله‌ی خلفای راشدین در تاریخ اسلام، عصر بی‌قراری‌ها و تنش‌های اجتماعی است. دوره‌یی که شمشیر برآن ناسیونالیزم عرب در برابر عدالت اجتماعی اسلام قرار گرفت و مسلمانان ناچاراً در برابر شمشیر برآن خلیفه‌گان اقتدارخواه در برابر مظلومیت حقیقت‌خواه کرنش نمودند. مردم سرزمین‌های مفتوحه در طول تاریخ پرفراز و نشیب هرگز به آسانی زیر بار ستم نرفته بودند و این سرسختی تا سده‌ها حتی در پذیرش دین و مذهب نیز متجلی بود. دین اسلام دستاویزی در دستان استیلاجویان اموی قرار گرفت و صعوبت کوه‌های ایران آل را عقب راند و ایرانیان در آنچنان حالی‌که درک درستی از دین نداشتند در جریانات صدر اسلام شرکتی نداشتند. دعوت دینی اسلام، با فطرت انسانی نهایت سازگاری را داشته و آرام‌آرام ایرانیان را به خود جلب کرد. داعیه‌ی اسلام‌خواهی در برابر نظام طبقاتی، حربه‌یی بسیار مؤثر بود و توده‌های اجتماعی سرزمین‌های مفتوحه را به خود جلب کرد. برخی از مستشرقین که دشمنی آنان با اسلام ثابت می‌نماید خلافت معاویه و یزید را باعث رکود و توقف اسلام گفته و معاویه را از علی بن ابیطالب و حسن بن علی (ع) سیاستمدار گفته‌اند. لاجس دربارهی معاویه گفته است: «بایستی از پیکره‌ی معاویه مجسمه‌یی از طلا ساخت و در میدان دمشق نصب کرد، زیرا اگر معاویه نبود اسلام سراسر اروپا را در می‌نوردید و مسیحیت را نابود می‌ساخت.» جرج جرداق در کتاب «اروپاییان و امام» می‌نویسد: «عده‌یی از نوایغ و بسیاری از شخصیت‌های برجسته و مشهور علمی، ادبی و فلسفی و تاریخی اروپا، که به عدل و انصاف حکم کرده و با برهان و دلیل سخن گفته‌اند، ستایش‌های بسیاری از رسول الله (ص) و امیرالمؤمنین علی (ع) کرده‌اند، از قبیل: «گوته، کارلیل، برنارد شاو، ولز، لامارتین و گوستاو لوبون و... متأسفانه عده‌یی دیگر که گویا مخالف هر فضیلتی و هوادار هر ردیلتی بوده‌اند و با انسانیت و فضایل انسانی سر جنگ و ستیز داشته‌اند، از علی (ع) و اولاد و یارانش انتقاد نموده و از ابوسفیان، معاویه و خلفای بنی‌امیه به علت

برخورد با امیرالمؤمنین (ع) ستایش نموده‌اند که در رأس این عده «لامنس» قرار دارد. قوانین اسلام تحت بیرق رسول‌الله (ص) منشأ نظامات خاص اجتماعی و سیاسی گردید و نخستین فرمانروای جهان اسلام رسول‌الله (ص) بوده است که خط سیر سیاسی او معلوم و معین است. زمامداران بعد از پیامبر (ص) بعد از ارتحال او خود را سلطان، زعیم، پادشاه نامیدند و برای نخستین بار عنوان «خلیفه‌ی رسول‌الله» به کار آمد. اسلام، آزادی و مساوات و عدالت اجتماعی را به ارمان آورد و با انواع ستم، جنایت و فریب مبارزه کرد و مورد ستایش و تمجید جهانیان واقع شد. معاویه بن ابوسفیان در سه جنبه خود را مافوق امیرالمؤمنین (ع) می‌دانست: «من در سه چیز بر علی پیروز شدم: ۱- قشور من بهترین سپاه و لشکر او بدترین قشون بود. ۲- من محبوب قریش بودم و او مغبوض آنان بود. ۳- من اسرار را پنهان می‌داشتم و او فاش می‌کرد و راست و حقیقت را می‌گفت.» در دوره‌ی خلافت امیرالمؤمنین (ع) که خلافت او با تکیه بر آراء مهاجرین و انصار مشروعیت ملی و دینی داشت. سپاهیان‌ش به لحاظ روحی و جسمی دسته شدند و علی (ع) در میان سه گروه: «قاسطین»، «مارقین» و «ناکثین» گرفتار آمد. علی بر خلاف کارگزاران اموی به پیروی از تعالیم اسلام، طرفدار برتری قریش بر عرب و عرب بر عجم نبود و مساوات مابین همه‌ی قبایل و طوایف را پیگیری می‌کرد و با شهادت او عدالت اجتماعی اسلام در مسجد کوفه ذبح گردید. امام حسن (ع) در فرمایشی حکیمانه خطاب به منتقدان صلح او با معاویه بن ابی‌سفیان فرمود: «به خدا سوگند، اگر یارانی می‌یافتم، شب و روز را در جنگ با معاویه می‌گذرانیدم.» درباره‌ی شجاعت و تدبیر امام حسن (ع) نوشته‌اند: «خونی که در رگ‌های حسین (ع) می‌گشت، در رگ‌های حسن (رض) نیز می‌گشت. اما پاسخ شمشیر، شمشیر است و پاسخ تدبیر، تدبیر است.» امام حسن (رض) از شجاعان و نوادر عرب بود و در جنگ صفین جزو سرداران عمده، رشید و فرماندهان بزرگ و لایق خلیفه بود. معاویه از موج لیاقت و کاردانی امام حسن (رض) واقف بود، به همین لحاظ بعدها از امام حسن (رض) خواست که به جنگ برخی از خوارج رود و فرماندهی سپاه اسلام باشد. امام حسن (رض) در

پاسخ نوشت: «اگر می‌خواستم در میان اهل قبله شمشیر نهم از تو آغاز می‌کردم، من که دست از تو برداشتم، تنها و تنها برای مصلحت و جلوگیری از خون‌ریزی بود.» امام حسن (رض) بعد از شهادت امیرالمؤمنین علی کرم‌الله وجهه با اجتماعی مشقت و جامعه‌یی بی‌بنیه روبه‌رو شد. امواج حیلۀ در میان جامعه‌ی اسلام نفوذ یافته بود و روح اسلامی‌با امواج ورود غنائیم جنگی از ممالک مفتوحه و راحت‌طلبی از بین رفته بود. امام حسن (رض) دچار اوضاع نابسامانی بود و مبارزه‌یی عمیق را با ترویج شعائر اسلامی‌پی‌گیری فرمود تا به درجه‌ی شهادت نایل آمد. امام حسن (رض) برابر احادیث و روایات اهل سنت و صحاح سته و سایر کتب معتبر اهل سنت و جماعت نور چشم پیامبر (ص) بوده است. حسن بن علی رضی‌الله عنه در ۴۷ سالگی، پس از چندین بار مسمومیت به درجه‌ی شهادت نایل آمد. جنازه‌ی مطهر او در زمان حمل و تشییع از سوی گروهی تیرباران شد. دوره‌ی زمامداری و امامت حسن (رض) با جنبش اجتماعی آغاز کشت و با قیام پایان یافت. این مجموعه برای شناخت بهتر و جامع‌تر از دیدگاه اهل سنت و جماعت درباره‌ی امام حسن (رض) به رشته‌ی تحریر درآمده است.

تهران - فروردین ۱۳۸۵

نامیق صفی زاده (بوره‌کاهی)

امام حسن(ع)

«امام حسن(ع) در نیمه‌ی ماه مبارک رمضان سال سوم هجری در مدینه از فاطمه دختر گرامی رسول‌الله(ص) دیده جهان گشود.

امام حسن(ع) القاب متعددی چون تقی، سید، طیب، زکی، سبط و ولی داشت و کنیت وی ابومحمد بود. اما چنان‌که معروفست در آغاز امر به قولی نام حرب و به قولی دیگر نام حمزه به او دادند. و رسول اکرم (ص) فرمود که اسم او را حسن گذاشتند. در روز هفتم تولد امام حسن(ع) پیغمبر (ص) دستور داد سر او را تراشند، و معادل وزن موی وی به فقراء صدقه دهند. چون رسول‌الله (ص) رحلت فرمود امام حسن(ع) هفت سال بیشتر نداشت و موقعی که علی(ع) پدرش توسط ابن ملجم به شهادت رسید سی و هفت ساله بود. مدت خلافت وی را شش ماه و سه روز و دوران امامت او را نزدیک ده سال می‌دانند.

امام حسن(ع) به علت عدم توجه به مقامات دنیوی پس از انقضاء شش ماه و سه‌روز دوره‌ی خلافت با معاویه صلح کرد و به مدینه رفت و ده سال در آن شهر به سر برد. و در سال ۵۰ هـ. ق بر اثر سمی که زوجه‌ی وی جعه‌د دختر اشعث بن قیس به تحریک و دستور معاویه و مروان بن حکم به وی داد، در بستر بیماری افتاد و چهل روز بعد از آن تاریخ در بیست و ششم صفر سال ۵۰ هـ. ق دارفانی را وداع و شربت گزرای شهادت نوشید. برخی تاریخ شهادت امام حسن(ع) را در اوایل ماه ربیع‌الاول سال ۵۰ هـ. ق می‌دانند. مرقد مطهرش در بقیع است.

خلافت حسن بن علی ابی‌طالب (رض)

«آنگاه با حسن بن علی بن ابی‌طالب دو روز پس از وفات پدرش در کوفه در ماه رمضان سال چهل بیعت کردند و او عاملان خویش را به سیاه‌پوش و حبل فرستاد. حسن عبدالرحمن بن ملجم را به قتل رسانید. آنگاه معاویه از پس صلح با حسن پنج روز مانده از ماه ربیع‌الاول سال چهل به کوفه درآمد. وفات حسن در سن پنجاه و پنج سالگی به سبب مسمومیت بود و در بقیع با مادرش فاطمه دختر پیمبر خدا صلی‌الله علیه و سلم دفن شد.»